

MÖTESANTECKNINGAR

2019-11-06 Ärendenummer
NV - 00831-19

Protokoll för möte med Tillsyns- och föreskriftsrådet

Närvarande

Gunilla Skotnicka, Naturvårdsverket, ordförande
Christian Haglund, Naturvårdsverket
Ann Lundström, Havs- och vattenmyndigheten
Mona Strandmark, Jordbruksverket
Magnus Danielsson, Kemikalieinspektionen
Michael Öhlund, SKL
Emma Willaredt, Länsstyrelsen
Helena Götherfors, Södertälje kommun
Robert Öjermark, Försvarsinspektören för miljö och hälsa
Marie Becker, Miljödepartementet

Tomas Waara, Naturvårdsverket
Jenny Jonsson, Naturvårdsverket (em)
Johan Järvung, Naturvårdsverket (em)
Monika Magnusson, Naturvårdsverket, sekreterare

Tid och plats

Onsdag den 6 november 2019
Naturvårdsverket, Lokal Gölen

1. Mötet öppnades**2. Föregående protokoll****3 Dagordningen fastställdes****4. Styrgruppsmöte: Miljötillsynsstrategi**

Om start PM:et är ett tillräckligt underlag, tillsammans med förstudien, eller om något behöver förtydligas innan utskick.

- Det behövs ett förtydligande att "jordbruk och annan verksamhet" avser 12 kap. i miljöbalken. Jordbruksverket lämnar ett förslag.
- Mötena i styrgruppen sammanfaller delvis med ordinarie rådsmöten. Övriga möten kan vara kortare och via skype.

- Det är kommuner och länsstyrelser som är målgrupp för strategin.
- Försvarsinspektören bör också omfattas av strategin, i de fall det är samma typer av verksamheter som kommuner och länsstyrelser har tillsyn över.
- Den fördjupade utvärderingen av miljömålen bör nämnas som ett viktigt underlag.
- Arbetet bör samordnas mellan de olika arbetsgrupperna för att undvika stuprör. Här har styrgruppen en viktig roll.
- Arbetet med strategin ska inte uppfattas som något helt nytt, mycket arbete görs redan. Initialt behövs en kraftsamling och kanske behövs extra resurser på sikt.
- Strategin kan vara ett bra sätt att fånga upp miljöproblem, som t.ex. PFAS.

Synpunkter från miljödepartementet:

- Det pågår beredning av MTUs förslag, men tidigare inriktning att presentera förslagen samlat i en propositionen har frångåtts, det blir i så fall de förslag som rör regeländringar som hanteras så.
- Uppdraget att samverka kring tillsynen finns redan i miljötillsynsförordningen. Men flera centrala myndigheter önskar ändå regeringsuppdrag för att säkerställa att det som behöver göras får högre status på myndigheten. Skulle eventuellt kunna bli ett uppdrag liknande det som Boverket fått om PBL kompetens.

Slutsatser:

- Ett omarbetat start-PM skickas ut under vecka 46.
- En bild ska läggas till tidigare pp-presentation.
- Därefter ok att ta upp på respektive myndighet.
- Nytt styrgruppsmöte i slutet av januari. (Förslag till datum kommer.)

Om rådet tillsammans med start-PM:et vill skicka med någon fråga till den centrala myndigheten.

- Hur ställer sig respektive central myndighet till de åtagande som beskrivs i start-PM?
- Vem/vilka från myndigheten föreslår ingå i arbetsgrupperna?

5. Information: Senaste nytt från miljödepartementet

(Se även bilaga 1.) Inriktningen är att lämna en lagrådsremiss med utgångspunkt i förslagen från miljötillsynsutredningen. De mjuka frågorna kan eventuellt komma i ett särskilt uppdrag. Det finns även andra spår, t.ex. diskussioner om kommunal samverkan med andra departement samt smartare vägledning och kompetenssatsning i ett långsiktigt uppdrag. En utgångspunkt är förslaget att ToFR ska läggas ner.

Annat på gång: intensiv beredning pågår av klimathandlingsplanen, nationell prövningsplan för vattenkraft tas fram, miljöövervakningsutredning har remitterats med förslaget om inrättandet av råd, remiss angående reviderat EU:s avfallsdirektiv, luftkvalitetsdirektivet, växtskyddsmedeldirektivet, och slutförvar. Kommissionen arbetar med en revision av IED.

Om ledamöterna önskar information från andra departement är det bättre att ställa specifika frågor innan rådsmötena.

6. Information och dialog: Smartare vägledning

Miljösamverkan Sveriges projekt Smartare vägledning har tagit fram flera förslag om hur myndigheterna kan samverka för att ge smartare tillsynsvägledning. Ett av förslagen handlar om en väg in till vägledningen. Naturvårdsverket och Jordbruksverket har inom ramen för digitalt först föreslagit ett regeringsuppdrag som ska göra en förstudie om förutsättningarna för en väg in, *En samlad digital tillsynsvägledning*. Förstudien ska göras snabbt under 2019 och redovisas 31 mars. Presentation se bilaga 2.)

Diskussion om vad ToFR-ledamöterna har för inspel till kommande förstudie:

- Register och miljödata, tänkt till om vad som får delas
- Ska en väg in vara en spegling av det som finns på myndigheternas webbsidor.
- Om en väg in innebär allt på en gemensam teknisk lösning, vem äger då informationen?
- Några myndigheter är inte beredda att ge upp sin egen systematik.
- Slut användaren ska vara i centrum, dvs inget länkbibliotek, utan enhetligt och enkelt

- Kunna hitta det som berör en viss verksamhet från alla myndigheter samtidigt.
- Utgångspunkten bör vara att det är öppen information
- Men det kan behövas slutna delar.
- Regional vägledning i förhållande till central vägledning behöver klargöras
- En väg in kräver sortering, för att ta tillvara det som tas fram.
- Lst roll behöver förtydligas i förstudien. Miljöstrategiska gruppen kan vara bollplank
- AI ingår inte i förstudien.
- Finns redan lösningar att inspireras av, t.ex. textilsmart.
- Underlag behövs om t.ex: hur många frågor som kommer in till myndigheterna, hur fördelar sig frågorna på olika områden, hur många jobbar med det här, finns samlade svar.
- Förstudien kan ha samordnargruppen för vägledningsplaner som kontaktväg när vi behöver uppgifter och vill bolla frågor: Moa Ek (NV), Lina Boström (FoMH). Bodil Aronsson (HaV), Amanda Rosén (KemI) och Teresia Persson (SJV)
- Rådet kan ta upp frågor och vara referensgrupp om så behövs för förstudien

7. Information och dialog: Tillsynsdata

Naturvårdsverket har påbörjat ett arbete med att identifiera vilka uppgifter som behövs för att följa upp tillsynen på såväl lokal, regional och central nivå. (Presentation se bilaga 3). Det är en utveckling av Naturvårdsverkets uppdrag att årligen redovisa hur tillsynen kan utvecklas och förbättras (1 kap. 28 § i miljötillsynsförordningen). Hittills har insamlad information haft fokus på kommuners och länsstyrelsernas förutsättningar för att genomföra tillsyn. Nu vill NV flytta fokus till resultatet av den tillsyn som genomförs. Uppföljningen ska också kopplas till den kommande strategin för miljöbalkstillsynen.

Diskussion om hur vi ska föra dialogen om framtida data om tillsyn:

- Viktigt att ha dialog med kommunerna om vilka uppgifter de behöver för att följa upp den egna verksamheten.
- Möjlighet kan finnas till EU- bidrag för att undersöka hur andra länder gör.
- Förankring kan ske via t.ex. länsstyrelsernas strategiska miljöskyddsgrupp, SKL:s miljöchefsnätverk och arbetsgruppen för 1:28-uppföljningen. Avstämning kan också ske i samband med rådets möten.

8. Information och dialog: Uppföljning av verksamheten 2019

- Positivt att det varit mer fokus på samverkan och mindre på information.
- Arbetet med strategin har varit bra och hänger ihop med utbildning och smartare vägledning.
- Måste ToFR hålla i register?
- Hur hitta de stora frågorna som diskuteras i landet?
- Hur kan ToFR sprida information om pågående arbete?
- Hänt mycket i ToFR under året. Engagemang och energi. Mer involverade i utvecklingsfrågor.
- Kommunikerande käril med MSS.
- Samverkan behövs även i fortsättningen, men kanske i andra former.

De som inte har svarat på utvärderingsfrågorna har fortfarande möjlighet att komplettera sammanställningen.

9. Information och dialog: Senaste nytt från ledamöterna

HaV: Vägledning om små avlopp -seminarier. Föreskrifter om vattenskyddsområden ute på remiss..

FIM: Nytt mandat strålskydd. Vägledning från SSM. Skydd av vattentäkter, förslag till föreskrifter.

JoV: tillsynsprojekt växtnäringsmedel och växtskyddsmedel. 132 tillsynsbesök har rapporterats. Natur- och kulturmiljö remiss av föreskrifter en gång till. TVL-plan uppdaterad för 20-21. Växtskyddsmedel ändring i klassning kritiska till förslag. Utbildning, öppnade upp även för privatpersoner.

SKL: webinarier om finansiering funkat bra. Frågor om kontrollförfordningen ändringar till NV, JoV och Keml. Skrifter om avtalssamverkan. Enklare på tillsynsområdet.

Lst: MSS nästa års projekt. BAT, vattenuttag, avloppsreningsverk, utbildning av vattenhandläggare domstolsförhandling, utrymme för nya projekt, modell för tillsynsplaner mm.

NV: utredningar strandskyddsutredning, artskyddsutredning, föreskrifter om invasiva och främmande arter, jätteloka och jättebalsamin.

Keml: ny gd Per Ängkvist, två tillsynsrapporter (e-cigarett vätskor, många avvikelser – lädervaror från 20 företag), livet efter giftfri miljö, e-handel projekt inom EU 2020, tillsynsmetoder för E-handel.

10. Övriga frågor

Förslag att bjuda in forskare som berättar om uppdraget "tillsynen som styrmedel för att nå miljömålen."

11. Möten 2020

Skickar förslag. Mars, maj, september, november.

Vid protokollet:

Monika Magnusson
(sekreterare)

Gunilla Skotnicka
(ordförande)